

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Nc/4/2019
Identifikačné číslo spisu:	8417203797
Dátum vydania rozhodnutia:	18.10.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Ľalík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8417203797.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. U., bývajúceho v T. XX, proti žalovanej obci Jurské, so sídlom v Jurskom 20, IČO: 00 326 275, zastúpenej Bc. Martinom Hoffmanom, bývajúcim v Ľubici, Mierová 7, o zaplatenie 2 682,49 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2 C 13/2017, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania sporu vedenom na tomto súde pod sp. zn. 23 Co 2/2019, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Prešove Mgr. Miloš Kolek, JUDr. Mariana Muránska a JUDr. Daniela Babinová n i e s ú v y l ú č e n í z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 23 Co 2/2019.

Odôvodnenie

1. Žalobca v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo 16. apríla 2018 č. k. 2 C 13/2017-32 uplatnil námietku zaujatosti sudcov odvolacieho súdu - Krajského súdu v Prešove, ktorú odôvodnil tým, že na Krajskom súde v Prešove pôsobí ako sudca JUDr. Marián Hoffman, ktorému je podľa rozvrhu práce pridelená správna agenda, a ktorý je bratom splnomocneného zástupcu žalovanej Bc. Martina Hoffmana. Navrhol, aby spor bol pridelený na rozhodnutie inému krajskému súdu ako Krajskému súdu v Prešove.

2. Zákonní sudcovia senátu Krajského súdu v Prešove 23 Co Mgr. Miloš Kolek, JUDr. Mariana Muránska a JUDr. Daniela Babinová sa k obsahu žalobcom vznesenej námietky zaujatosti vyjadrili, že vo veci sa necítia byť zaujatí a nemajú žiadny vzťah k predmetu sporu, stranám sporu a ich zástupcom.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Prešove (§ 54 ods. 2 C.s.p.) preskúmal vec a posúdil opodstatnenosť námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu v zmysle § 49 ods. 1 C.s.p. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to

- i/ k sporu, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu a rozhodnutia o spore, alebo
- ii/ k stranám sporu, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom pomere (tak pozitívnom alebo negatívnom) k nim, alebo
- iii/ k zástupcom strán sporu (viď vyššie 2).

4. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh strany sporu (§ 52 C.s.p.), alebo na základe oznámenia samotného sudcu (§ 50 ods. 1 C.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovávaní a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 ods. 1 C.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd), treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania prideleného sporu možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezáujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu a inštruktívnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky k danej problematike.

5. Európsky súd pre ľudské práva pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (porov. napr. Piersack v. Belgicko). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodíť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezáujatým vzťahom k sporu disponuje.

6. Pokiaľ ide o subjektívne aspekty nestrannosti namietaných zákonných sudcov, je potrebné konštatovať, že títo sudcovia sa necítia byť zaujatí, pretože podľa ich tvrdenia tu neexistuje žiaden vzťah (k sporu, k stranám ani k ich zástupcom), pre ktorý by bolo možné pochybovať o ich nezáujatosti. Žalobca vo svojej námietke ich zaujatosť odvodzuje z toho, že splnomocnený zástupca žalovanej je bratom sudcu Krajského súdu v Prešove, ktorému je pridelená správna (a nie civilná) agenda. Výjadrenia namietaných sudcov neindikujú v tejto rovine odôvodnené pochybnosti, nepotvrdzujú tvrdenia žalobcu a tieto eliminujú vysvetlením, že strany sporu ani ich právnych zástupcov nepoznajú a sú bez pomeru k sporu.

7. Pri rozhodovaní, či uvádzané okolnosti prezrádzajú nedostatok nestrannosti sudcu (z objektívnych aspektov), a teda či tu existuje relevantná obava z nedostatku nezáujatosti vychádzal najvyšší súd z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja strany, ale podľa objektívnych symptómov - rozhodujúca je existencia objektívnych skutočností, ktoré sa ale musia preukázať.

8. Vychádzajúc z oboch uvedených hľadísk (objektívnej a subjektívnej stránky sudcovskej nezávislosti), najvyšší súd nezistil naplnenie predpokladov v zmysle § 49 ods. 1 C.s.p. zakladajúcich pochybnosti o nezáujatosti Mgr. Miloša Koleka, JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej, a preto rozhodol, že ich nevyklučuje z prerokovania a rozhodovania tohto sporu. Keďže najvyšší súd nevyklučil zákonných sudcov, ktorí by mali vec prejsť a rozhodnúť, nerozhodoval o vylúčení ďalších sudcov krajského súdu (§ 55 C.s.p.), a tým ani nie je dôvod prikázať sporu inému krajskému súdu z dôvodu

nutnosti (§ 39 ods. 1 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.